

POSTANOWIENIE

Dnia 23 lipca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wiesław Kozielowicz (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Małgorzata Gierszon

SSN Andrzej Stępka

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 23 lipca 2024 r.,

sprawy **M. K.**

obwinionego z art. 10 ust. 1 w zw. z art. 5 ustawy z dnia 10 stycznia 2018 r. o

ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni,

z powodu kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na niekorzyść,

od postanowienia Sądu Okręgowego w Zielonej Górze

z dnia 28 lutego 2024 r., sygn. akt VII Kz (w) 95/24,

utrzymującego w mocy postanowienie Sądu Rejonowego we Wschowie

z dnia 19 stycznia 2024 r., sygn. akt II W 13/24,

uchyla zaskarżone postanowienie oraz utrzymane nim w mocy postanowienie Sądu Rejonowego we Wschowie i sprawę obwinionego M. K. przekazuje temu Sądowi do ponownego rozpoznania

UZASADNIENIE

M. K. został obwiniony o to, że jako osoba reprezentująca pracodawcę - Prezes Zarządu A. Sp. z o.o. z siedzibą w W., przy ul. [...], w dniu 26 listopada 2023 r., tj. w niedzielę, w W., powierzył wykonywanie pracy 8 pracownikom oraz 2 zleceniobiorcom, tj. o wykroczenie z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 10 stycznia 2018 r. o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni (k. 2).

Sąd Rejonowy we Wschowie postanowieniem z dnia 19 stycznia 2024 r., sygn. akt II W 3/24, działając na podstawie art. 5 § 1 pkt 1 k.p.w., umorzył postępowanie w przedmiotowej sprawie (k. 59).

Państwowa Inspekcja Pracy - Okręgowy Inspektorat Pracy w Z., jako oskarżyciel, zaskarżyła to postanowienie w całości, wskazując na obrazę przepisów prawa materialnego, w szczególności art. 6 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 10 stycznia 2018 r. o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni, wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania (k. 63-65).

Po rozpoznaniu tego zażalenia Sąd Okręgowy w Zielonej Górze postanowieniem z dnia 28 lutego 2024 r., sygn. akt VII Kz (w) 95/24, utrzymał w mocy zaskarżone postanowienie (k. 74-75).

Od wyżej wymienionego postanowienia Sądu Okręgowego w Zielonej Górze kasację złożył Prokurator Generalny. Zaskarżył to postanowienie w całości, na niekorzyść obwinionego M. K.. **Zarzucił** w kasacji rażące i mające istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenie przepisów prawa procesowego, a mianowicie art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 109 § 2 k.p.w. oraz art. 107 § 3 k.p.w. w zw. z art. 94 § 1 pkt 5 k.p.k. w zw. z art. 32 § 2 i § 5 k.p.w., polegające na przeprowadzeniu nieprawidłowej kontroli odwoławczej, co skutkowało wydaniem przez Sąd Okręgowy w Zielonej Górze niezasadnego orzeczenia utrzymującego w mocy zaskarżone postanowienie Sądu Rejonowego we Wschowie, mocą którego na podstawie art. 5 § 1 pkt 1 k.p.w. umorzono postępowanie w sprawie przeciwko M. K. obwinionemu o popełnienie czynu kwalifikowanego z art 10 ust. 1 ustawy z dnia 10 stycznia 2018 r. o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni, wobec uznania, iż obwiniony nie popełnił zarzucanego mu czynu, w wyniku niesłusznego podzielenia przez Sąd *ad quem*, wyrażonego przez Sąd *meriti* błędnego, rażąco naruszającego przepis art. 6 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 10 stycznia 2018 r. o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni poglądu, iż przedsiębiorca wykonujący jednocześnie usługi w zakresie kultury jest uprawniony do nieograniczonego cyt. „handlu w dni objęte powszechnym zakazem, albowiem nie sposób twierdzić, że nie zostały spełnione wymogi określone w art. 6

ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 10 stycznia 2018 r. o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni, tylko z tego powodu, że działalność handlowa jest prowadzona równoległe z działalnością kulturalną, skoro ustawodawca nie zdefiniował pojęcia „zakładu prowadzącego działalność w zakresie kultury” oraz w odniesieniu do tego wyjątku nie wprowadził pojęcia „działalności przeważającej nad działalnością handlową”, podczas gdy należała ocena podniesionego w zażaleniu oskarżyciela zarzutu oraz przywołanej na jego poparcie argumentacji wskazującej na obrazę prawa materialnego, a mianowicie art. 6 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 10 stycznia 2018 r. o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni, zwłaszcza w świetle rezultatu wykładni językowej tego przepisu dowodzącej, że zakaz handlu nie obowiązuje wprawdzie w placówkach handlowych, jednakże wyłącznie mieszczących się w zakładach prowadzących działalność w zakresie kultury, sportu, oświaty, turystyki i wypoczynku, winna prowadzić Sąd *ad quem* do konstatacji, iż zachowanie obwinionego, polegające na utworzeniu, na wyodrębnionej powierzchni sklepu prowadzonego pod szyldem I. „Klubu Czytelnika,” nie zniósło ustawowego zakazu powierzenia pracy w tzw. niehandlowe niedziele pracownikom tej placówki handlowej i realizowało znamiona wykroczenia z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 10 stycznia 2018 r. o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni, gdzie jednocześnie Sąd *ad quem* nie ustosunkował się w sposób należyty do takiego postąpienia i poprzestał jedynie na uznaniu, iż dokonana przez Sąd *meriti* wykładnia art. 6 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 10 stycznia 2018 r. o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni, jest prawidłowa, a w konsekwencji tego wskazana w zażaleniu oskarżyciela interpretacja przywołanej normy prawnej jest błędna. Podnosząc ten zarzut **wniósł** o uchylenie zaskarżonego orzeczenia oraz utrzymanego nim w mocy postanowienia Sądu Rejonowego we Wschowie i przekazanie sprawy temu Sądowi do rozpoznania w postępowaniu pierwszoinstancyjnym.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Kasacja Prokuratora Generalnego jest oczywiście zasadna w rozumieniu art. 535 § 5 k.p.k., gdyż trafnie wskazuje Prokurator Generalny, iż zaskarżone kasacją postanowienie Sądu Okręgowego w Zielonej Górze z dnia 28

lutego 2024 r., sygn. akt VII Kz (w) 95/24, zapadło z rażącym naruszeniem prawa procesowego, opisanym w zarzucie kasacji.

Z ustalonego stanu faktycznego wynika, że obwiniony M. K. pełni funkcję Prezesa Zarządu A. Sp. z o.o. z siedzibą w W., przedmiotem działalności której jest prowadzona - pod szyldem I. - sprzedaż detaliczna w sklepach z przewagą żywności, napojów i wyrobów tytoniowych. Spółka dokonała rozszerzenia zakresu prowadzonej działalności o działalność w zakresie kultury i po wygospodarowaniu na terenie sklepu miejsca, w którym osoby zainteresowane mogły zapoznać się z dostępnymi publikacjami, uruchomiła „Klub Czytelnika”. Niekwestionowanym jest również, iż w określony dzień, wskazany w treści wniosku o ukaranie, tj. 26 listopada 2023 r., przypadający na tzw. niehandlową niedzielę, prowadzony przez spółkę A. sklep o nazwie I. w W. był otwarty i zatrudnionym osobom powierzono wykonywanie pracy w tym czasie, co zostało stwierdzone podczas kontroli przeprowadzonej przez inspektorów Państwowej Inspekcji Pracy.

Dokonując oceny odpowiedzialności M. K. za zarzucany mu czyn, polegający na powierzeniu wykonywania pracy w handlu wbrew zakazowi, tj. za wykroczenie z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 10 stycznia 2018 r. o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni, Sąd *meriti* stwierdził, iż obwiniony M. K. nie popełnił zarzucanego mu czynu. Pomimo wskazania w podstawie prawnej umorzenia na dyspozycję art. 5 § 1 pkt 1 k.p.w. Sąd Rejonowy w Wschowie w pisemnych motywach postanowienia podał, że zachowanie obwinionego nie wyczerpało wszystkich ustawowych znamion zarzucanego mu czynu, albowiem spółka A. równoległe z działalnością handlową prowadzi również działalność kulturalną, a mianowicie „Klub Czytelnika”, w którym klienci mogą wypożyczać książki lub korzystać na miejscu ze zbiorów klubu, co jest równoznaczne z tym, że placówka handlowa spełnia wymogi określone w art. 6 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 10 stycznia 2018 r. o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni. Nadto, w kontekście braku wskazania przez ustawodawcę pojęcia „zakładu prowadzącego działalność w zakresie kultury, sportu, oświaty, turystyki i wypoczynku”, w ocenie Sądu *a quo* nie może budzić wątpliwości, iż „Klub Czytelnika” spełnia warunki pojęcia „zakładu prowadzącego działalność w zakresie kultury”, o jakim stanowi art. 6 ust. 1 pkt 10 tej ustawy.

Jednocześnie, zdaniem Sądu Rejonowego w Wschowie, do zakładu prowadzącego działalność w zakresie kultury, sportu, oświaty, turystyki i wypoczynku ustawodawca nie wprowadził wymogu „działalności przeważającej nad działalnością handlową”, tak jak uczynił to w odniesieniu do ograniczeń przewidzianych w art. 6 ust. 1 pkt 2, 5, 6, 7, 28, 29 i 30 ustawy z dnia 10 stycznia 2018 r. o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni, w konsekwencji czego nie ma znaczenia, że „Klub Czytelnika”, prowadzony przez spółkę reprezentowaną przez obwinionego, zajmował w stosunku do działającej w tym samym miejscu placówki handlowej znacznie mniej miejsca, czy też generował znikomy przychód (k. 59).

Sąd Okręgowy w Zielonej Górze w uzasadnieniu postanowienia z dnia 28 lutego 2024 r., sygn. akt VII Kz (w) 95/24, po przywołaniu brzmienia art. 6 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 10 stycznia 2018 r. o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni, stwierdził, iż uruchomienie w placówce handlowej „Klubu Czytelnika” dawało podstawę do prowadzenia działalności handlowej sklepu również w niedzielę. W tym kontekście Sąd *ad quem* podkreślił, iż wskazany przepis nie zawiera ograniczenia, że prowadzona dodatkowa działalność miałaby być działalnością wiodącą lub przeważającą, o czym mowa w tym samym art. 6 ust. 1 pkt 2, 5, 6, 7, 28, 29 i 30 tej ustawy, a co za tym idzie bez znaczenia pozostaje kwestia generowania przychodu. Jak trafnie stwierdza Prokurator Generalny, Sąd Okręgowy w Zielonej Górze zaniechał ustosunkowania się do zarzutu oraz argumentacji podniesionej przez oskarżyciela publicznego, jedynie lakonicznie stwierdzając, że zażalenie oskarżyciela nie zasługuje na uwzględnienie (k. 75). Przedstawiona zaś przez Sąd I instancji i w całości zaaprobowana przez Sąd Okręgowy w Zielonej Górze, działający jako sąd odwoławczy, wykładnia przepisu art. 6 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 10 stycznia 2018 r. o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni, nie może zyskać akceptacji, albowiem w istocie nie dotyczy konfiguracji procesowej powstałej w niniejszej sprawie. Istotnie, ustawodawca posługując się w ustawie z dnia 10 stycznia 2018 r. o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz niektóre inne dni, pojęciem „zakładu” zaniechał jego zdefiniowania. Na marginesie należy nadmienić, że w ustawie z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy, również nie zdefiniowano „zakładu pracy”

pomimo, iż pojęcie to pojawia się w tym akcie prawnym wielokrotnie. Nie budzi zarazem wątpliwości, że pod pojęciem tym należy rozumieć zorganizowany kompleks składników materialnych i niematerialnych, przeznaczonych do realizacji określonych celów pracodawcy, stanowiący placówkę zatrudnienia pracowników. Przepis art. 6 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 10 stycznia 2018 r. o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz niektóre inne dni, który przewiduje wyjątek od zakazu handlu w dni wolne od pracy, stanowi wprost, iż zakaz ten nie obowiązuje „w placówkach handlowych w zakładach prowadzących działalność w zakresie kultury, sportu, oświaty, turystyki i wypoczynku”. Przepis ten - co wynika z jego literalnego brzmienia - dotyczy handlu w placówkach handlowych w zakładach prowadzących działalność w zakresie kultury, sportu, oświaty, turystyki i wypoczynku, a nie na odwrót, jak również nie odnosi się do placówek handlowych prowadzących zarazem dodatkową działalność w zakresie kultury, sportu, oświaty, turystyki i wypoczynku. Przepis ten określa zatem wprost sytuację objętą wyłączeniem spod zakazu handlu. Ponad wszelką wątpliwość w przepisie chodzi o handel w placówce handlowej znajdującej się w zakładzie prowadzącym określoną działalność, a nie o zakłady prowadzące działalność w zakresie kultury, sportu, oświaty, turystyki i wypoczynku, które z racji profilu działalności z założenia nie są placówkami handlowymi, a do takich podmiotów odnosi się ustawa o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni. Właśnie z tego powodu, że zakłady prowadzące działalność w zakresie kultury, sportu, oświaty, turystyki i wypoczynku świadczą szeroko pojęte usługi kulturalno-oświatowe, a nie zajmują się handlem, mogą być otwarte w dni ustawowo wolne od pracy. Jeżeli w obrębie takich zakładów znajdują się placówki handlowe, działające niejako „przy okazji”, wówczas są zwolnione z zakazu handlu. Odwrotna konfiguracja, a mianowicie umieszczenie na terenie placówki handlowej punktu związanego z działalnością w zakresie kultury, sportu, oświaty, turystyki i wypoczynku, nie czyni z takiej placówki zakładu, o jakim mowa w analizowanym przepisie, a tym samym nie korzysta ona ze zwolnienia z zakazu handlu w dni wolne od pracy. Należy też podkreślić, że ustawodawca w treści przepisu art. 6 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 10 stycznia 2018 r. o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni, nie zawarł nadto jakiegokolwiek sformułowania, które nie tylko wprost, ale również

w sposób dorozumiany, odwoływałyby się do pojęcia „przeważającej działalności gospodarczej”, tak jak uczynił to wobec placówek określonych w dyspozycji art. 6 ust. 1 pkt 2. 5-7 28,29 i 30 ustawy. Wskazanie zatem przez Sądy obu instancji na regulacje odnoszące się do „przeważającej działalności” było błędne i nie może zostać uznane za czyniące zadość należytej wykładni przepisu art. 6 ust. 1 pkt 10, albowiem dotyczyło zupełnie innej grupy wyjątków. Sądy obu instancji, nie dostrzegły też, iż działalność kulturalna - określona w art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej - nie stanowi działalności gospodarczej w rozumieniu odrębnych przepisów (art. 3 ust. 2). Nieuprawnionym zatem było wnioskowanie, iż z braku zastosowania do zakładów prowadzących działalność w zakresie kultury, pojęcia „przeważającej działalności gospodarczej” należy wywodzić, iż poboczny charakter tej działalności wobec działalności handlowej, jest irrelevantny na gruncie ustawy o zakazie handlu w niedziele. Przeciwnie, z literalnego brzmienia analizowanego przepisu art. 6 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 10 stycznia 2018 r. o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni, wynika wprost, że zwolnione od zakazu handlu w niedziele są placówki handlowe niejako podporządkowane zakładom świadczącym działalność w zakresie m.in. kultury, albowiem placówki takie muszą znajdować się w tych zakładach, a nie na odwrót. Tymczasem, prowadzony przez przedsiębiorcę A. Sp. z o.o., pod szyldem I., sklep ogólnospożywczy nie spełniał tego podstawowego warunku, a mianowicie bycia placówką handlową w zakładzie prowadzącym działalność w zakresie kultury, oświaty, turystyki lub wypoczynku, chociaż niewątpliwie na terenie obiektu oferowano możliwość wypożyczenia książek, czy też zapoznania się z wydawnictwami w ramach „Klubu Czytelnika”. Ten sklep, w którym prowadzony jest handel detaliczny z przewagą żywności, napojów i wyrobów tytoniowych stanowi samodzielną, wyodrębnioną placówkę handlową i nie znajduje się na terenie żadnego zakładu i nie wchodzi w skład większego kompleksu świadczącego działalność w zakresie kultury czy też sportu, turystyki, wypoczynku lub oświaty, a nadto zwolnienie z zakazu handlu, do którego odnosi się dyspozycja art. 6 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 10 stycznia 2018 r. o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni, nie odwołuje się w tym zakresie do kryterium „przeważającej działalności”.

Ratio legis - uregulowanych w dyspozycji art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 10 stycznia 2018 r. o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni - wyjątków od zakazu handlu w pierwszej kolejności opiera się na oferowanym do sprzedaży asortymencie, który niejako determinuje charakter placówki. Ta grupa wyjątków odnosi się do: stacji paliw płynnych (pkt 1), aptek i punktów aptecznych (pkt 3), zakładów leczniczych dla zwierząt (pkt 4), sprzedaży ryb (pkt 14), rolniczego handlu detalicznego (pkt 22), hurtowni farmaceutycznych (pkt 23), w określonym przedziale czasowym handlu maszynami rolniczymi i częściami do nich (pkt 24), handlu kwiatami, wiązkami, wieńcami i zniczami przy cmentarzach (pkt 25), zakładów pogrzebowych (pkt 26), hurtowego handlu artykułami rolno-spożywczymi (pkt 30 i 31) oraz skupu produktów pochodzenia rolniczego (pkt 32). W grupie tej wyodrębnione zostały placówki handlowe, których „przeważająca” działalność polega na sprzedaży określonego towaru lub świadczeniu konkretnych usług, co odnosi się do handlu: kwiatami (pkt 2), pamiątkami lub dewocjonaliami (pkt 5), prasą, biletami komunikacji miejskiej, wyrobami tytoniowymi, kuponami gier losowych i zakładów wzajemnych (pkt 6), świadczenia usług pocztowych (pkt 7), handlu wyrobami piekarniczymi i cukierniczymi (pkt 28) oraz działalności gastronomicznej (pkt 29). Kolejną grupę wyjątków determinują natomiast miejsca, w których placówki handlowe są usytuowane, co obejmuje handel na terenie: obiektów infrastruktury krytycznej (pkt 8), zakładów hotelarskich (pkt 9), zakładów prowadzących działalność w zakresie kultury, sportu, oświaty, turystyki i wypoczynku (pkt 10), zakładów leczniczych i innych placówek służby zdrowia (pkt 12), dworców, portów i przystani (pkt 13), portów lotniczych (15), stref wolnocłowych (pkt 16), środków transportu, statków, także morskich i powietrznych oraz platform wiertniczych i innych morskich budowli hydrotechnicznych (pkt 17), jednostek penitencjarnych (pkt 18) oraz jednostek wojskowych (pkt 19). Nadto, w dni wolne od pracy handel może odbywać się w ramach zorganizowanych festynów, jarmarków i innych imprez okolicznościowych (pkt 11), w sklepach internetowych i na platformach internetowych (pkt 20). Przez cały czas dozwolony jest również handel z automatów (pkt 21), a także w placówkach, w których sprzedaż prowadzona jest osobiście przez przedsiębiorcę będącego osobą fizyczną, przy

czym może on korzystać z nieodpłatnej pomocy wskazanych w ustawie członków rodziny (pkt 27 w zw. z art. 6 ust. 4 ustawy).

Mając na względzie brzmienie przepisu art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 10 stycznia 2018 r. o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni, stwierdzić należy, iż zarówno z punktu widzenia wykładni językowej, jak i celowościowej, użycie przez ustawodawcę przyimka „w” w odniesieniu do placówek handlowych zwolnionych z zakazu handlu z racji miejsca ich usytuowania, z jednej strony wskazuje na opisane powyżej relacje przestrzenne, a z drugiej strony na swoistą zależność placówki handlowej od zakładu /obiektu/ jednostki, na terenie którego się ona znajduje, stanowiąc jednocześnie o jej subsydiarnym charakterze.

Trafnie zauważa Prokurator Generalny, że cyt. „Jakikolwiek zatem „odwrócenie” tych relacji będzie w pełni realizowało ustawowe znamiona wykroczenia z art. 10 ust. 1 cyt. ustawy. W konsekwencji powyższego, stanowisko Sądu *quem*, akceptującego i powielającego błędny pogląd prawny Sądu *a quo*, zgodnie z którym działania obwinionego należy ocenić w kategorii ustawowego wyjątku spod zakazu handlu w niedzielę, uregulowanego w art. 6 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 10 stycznia 2018 r. o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni, jest poglądem wadliwym, albowiem w sposób oczywisty opiera się na błędnej i niedostatecznej wykładni prawa materialnego. Taki też pogląd wyraził Sąd Najwyższy w wyrokach: z dnia 13 września 2023 r., sygn. akt III KK 155/23, LEX nr 3604379, z dnia 20 września 2023 r., sygn. akt III KK 647/22, LEX nr 3615647, z dnia 18 października 2023 r., sygn. akt III KK 57/23, LEX nr 3621637, z dnia 16 listopada 2023 r., sygn. akt I KK 346/23, LEX nr 3689879, z dnia 19 grudnia 2023 r., sygn. akt III KK 440/23, LEX nr 3647208. W wyroku z dnia 5 marca 2024 r. o sygn. akt I KK 14/24, Sąd Najwyższy stwierdził zarazem, iż dokonaną w przywołanych orzeczeniach interpretację przepisu art. 6 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 10 stycznia 2018 r. o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni, można traktować jako jednolitą i utrwaloną już linię orzeczniczą. Postąpienie zatem Sądu *ad quem*, który w żaden sposób nie odniósł się do tejże interpretacji pomimo, iż została ona przedstawiona przez oskarżyciela publicznego w

uzasadnieniu wniesionego zażalenia, traktować należy w kategorii nienależycie przeprowadzonej kontroli odwoławczej.”

Również w doktrynie podnosi się, że o zakładzie prowadzącym działalność w zakresie kultury, sportu, oświaty, turystyki i wypoczynku można mówić wówczas, gdy zespół wyodrębnionych obiektów materialnych przedsiębiorstwa wiąże się z działalnością kulturalną, sportową, oświatową, turystyczną lub wypoczynkową. Prowadzona na terenie placówki handlowej działalność handlowa ma być funkcjonalnie podporządkowana zakładowi, w tym sensie, że celem prowadzenia placówki handlowej jest zwiększenie użyteczności oraz atrakcyjności zakładu. Zakład pozostaje tutaj jednostką nadrzędną, a działalność handlowa jest uboczna i subsydium. Po drugie, placówka handlowa z punktu widzenia przestrzennego znajdować ma się na terenie zakładu. Oba te warunki muszą być spełnione łącznie, by w sposób legalny przedsiębiorca mógł korzystać z wyłączenia z art. 6 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 10 stycznia 2018 r. o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni (por. L. Duško. M. Szurman, Placówka handlowa w zakładzie prowadzącym działalność w zakresie kultury, sportu, oświaty, turystyki i wypoczynku - wykładnia wyjątku od zakazu handlu w niedziele i święta, *Palestra* 2022, nr 10, s. 65).

W ramach prawidłowo przeprowadzonej kontroli odwoławczej, na potrzeby ustalenia granic odpowiedzialności obwinionego M. K. i rozpoznania zarzutu środka odwoławczego złożonego przez Państwową Inspekcję Pracy Okręgowy Inspektorat Pracy w Zielonej Górze, z należytym zachowaniem wymogów z art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 109 § 2 k.p.w. oraz art. 107 § 3 k.p.w., Sąd Okręgowy w Zielonej Górze nie powinien był zatem, bezkrytycznie w ślad za Sądem Rejonowym w Wschowie, dokonywać swoistego „zrównania” placówki handlowej z zakładem świadczącym działalność kulturalną, jedynie z uwagi na zorganizowanie w markecie spożywczym „Klubu Czytelnika”. Należało, odwołując się do literalnego brzmienia analizowanego przepisu art. 6 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 10 stycznia 2018 r. o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni, w pierwszej kolejności dokonać wykładni wzajemnych relacji pomiędzy placówką handlową a zakładem świadczącym działalność kulturalną, w znaczeniu zależności

tej pierwszej wobec zakładu, w obrębie którego musi się ona znajdować, aby być zwolnioną z ustawowego zakazu handlu w dni wolne od pracy.

Kierując się przedstawionymi motywami Sąd Najwyższy, na mocy art. 537 § 2 k.p.k. i art. 535 § 5 k.p.k., rozstrzygnął jak w postanowieniu.

Małgorzata Gierszon Wiesław Kozielowicz Andrzej Stępka

[SOP]

[ms]